

Ljubljana, 13. 12. 1937

AKADEMSKI PEVSKI ZBOR
V LJUBLJANI

DELOVNA DOBA 1926/27 — 1936/37

SLOVENSKA
UMETNA
IN
NARODNA PESEM

KONCERT VODI FRANCE MAROLT
1937

CENA 4 DIN

Akademski pevski zbor v Ljubljani v decembru 1957

POD POKROVITELJSTVOM NJ. VEL. KRALJICE MARIJE

KONCERTNI UVODNIK

Janez Gregorin: Kako dela Akademski pevski zbor

Matija Tomc: Akademski pevski zbor ob desetletnici

KONCERTNI SPORED

UMETNA PESEM

1. *Primož Trubar — Matija Tomc: Oče naš*
2. *Jacobus Gallus: Ecce quomodo . . .*
3. *Anton Foerster: Spak*
4. *Emil Adamič: Kregata se baba in devojka*
5. *Anton Lajovic: Breza in hrast*
6. *Janko Ravnik: Kam si šla?*
7. *Marij Kogoj: Rekvijem*

ODMOR

NARODNA PESEM

8. *Matija Tomc: Lámbergar in Pegam*
9. *Matija Tomc: Marija in mlinar*
10. *Matija Tomc: Voznica*
11. *Matija Tomc: Svatske pesmi*
12. *Matija Tomc: Zeleni Jurij*
13. *France Marolt: Visoki rej*
14. *France Marolt: Ribniška*
15. *Marko Bajuk: Srce je žalostno*
16. *Oskar Dev: Flosarska*

KAKO DELA AKADEMSKI PEVSKI ZBOR

Pozna noč. Ljudje so že davno odšli iz bioskopov in gledališč, ulice so temačne in prazne, prvi veseljaki, ki so preživeli večer v gostilniških lokalih, kolovratijo med hišami. Včasih lije kakor iz škafa, drugič sneži; zdaj zgrabi človeka, ki stopi ob tej uri iz hiše, vročina, zdaj ostri zimski mraz. Kazalca na uri se pomikata proti polnoči. Na univerzi se tiho odpro vrata; temne sence se motajo izpod balkona, urno se spuste čez Kongresni trg in izgube. Redki ljudje, ki so preživeli večer ob kupici vina v veseli družbi — in stražnik, ki se prestopa pred Matico — so priče tej tajinstveni paradi senc ob uri duhov. Večer za večerom ob isti pozni uri isti prizor. Če vprašaš človeka, ki naglo prihaja od univerze proti Zvezdi, kaj je bilo ob tej pozni uri v poslopju naše almae matris, bo odvrnil:

»Vaja Akademskega pevskega zbora.

»Ob klej ste pa pričeli?«

»Ob osmih.«

Ob osmih. Zdaj pa gre na polnoč. Ljudje, ki so bili ves dan zakopani v skripta in knjige, ljudje, ki so ves dan garali v službi, večera ne posvete zabavi in razvedrilu, ampak ga nesebično žrtvujejo kulturnemu delu. Noč za nočjo pičlih šest do sedem ur spanja, delavnik traja sedemnajst, osemnajst ur. Pevska šola, podrobne vaje, skupne vaje, vedno globlje pronicanje in poglobljanje v umetnino, ki je v »delu«. Po mesecih trdega dela koncert. Dvorana zasedena do zadnjega kotička. Poslušalci dobe na pladnju rezultat dela, pa ne vedo, kako je bilo trdo, skrbno in požrtvovalno. Val navdušenja, ki je dobri dve uri preplaval dvorano, uplahne, ko ugasnejo luči in se za zadnjim poslušalcem zapro glavna vrata. Dva dni skromna hvala v dnevnem časopisju, včasih tudi polena pod noge. Kot edina trajna nagrada ostane v pevcih zavest, da so narodu darovali dragocen večer, ko so mu pokazali lepoto njegove pesmi in na tisočera srca, ki so se dušila v brezobzirnem vrvežu boja za vsakdanji kruh, kakor zdravilo spustili blagodejno roso plemenite človečnosti. Dan, dva odmora — pa spet delo: večer za večerom vaja za vajo, pevska šola, vaje za posamezne glasove, skupne vaje za nov pro-

gram. Zbor se je že poglobil v novi program. Tedni gredo in meseci, preden občinstvo doživi nov pevski večer. Iz leta v leto gre delo, resno, trdo delo. Ne dež ne sneg ne vročina ne mraz, nič ne more zadržati delavcev, da ne bi redno prihajali tudi iz oddaljenih delov mesta, tudi s podeželja. Samo nujen delovni zadržek in bolezen utegneta od časa do časa zadržati tega ali onega, le tik pred važnim izpitom dobi član zbora za nekaj vaj dispenz. V posameznih glasovnih skupinah vodniki sproti skrbe za vpisovanje zamud in udeležb.

Novinci se priglašajo v zbor jeseni. Najprej jih — kakor ostale člane zbora vsako leto — pregleda zdravnik-tovariš, nekatere na predlog dirigenta specialist.

Pust jesenski večer v poznem oktobru. Prvikrat so se zbrali novinci, kandidati za vstop v zbor. Kako stroga in natančna je bila preiskava pred nekaj dnevi! Zdaj je stal slednji od njih pri klavirju in pel intervale, razdeljene akorde v duru, v molu, razne ritme, vsevprek — pa je moral spet oditi v oddaljeni kot pevske sobe, držati ob ustih lepenko tako, kakor mu je bilo ukazano, in peti po spominu ter z lista; ali pa ga je dirigent poklical h klavirju, udarjal na posamezne tipke in mu naročil, naj šepeta na vsak ton »la«. Zvedel je pristne »lastne tone«. Po drugi metodi je spet zvedel, kateri vokali mu najbolj ležijo. Še prej mu je bilo silno sitno, ko so mu merili in pretipali glavo in prsi z vseh strani. Zapisnikar je sproti pisal podatke o dimenzijah in natančno strokovno analizo glasu, prednosti in pomanjkljivosti. Vsak posamezni kandidat je moral čepeti dobri dve uri v teh pevskih vicah. Po analizi je zvedel rezultat: sprejet v zbor ali zavržen. Če je bil sprejet, so mu sporočili, kaj je prav za prav po glasu; večkrat se je zgodilo, da se je mož, ki so ga njegovi prejšnji učenci proglasili za basista, znašel v drugem tenorju, bivši drugi »tenorist« pa se je moral usesti med baritoniste. Vse te stvari so novinci, ki so se po srečnem sprejemnem izpitu prvič sestali, spoznali kot očividci, pa tudi po ustnem izročilu tovarišev, ki so že več let sodelovali pri zboru.

Prvi večer po dveh tednih preskušanj. Na mizi leži pevski »bruc«, slečen do pasu. Obravnavajo ga kakor dojenčka, uče ga dihati, ekonomično ravnati s sapo, opozarjajo ga na funkcijske napake, ki jih je bil s površnim dihanjem, govorenjem ali petjem zagrešil, uče ga boljšega, pravilnega. V nekaj večerih pride na vrsto vsa »brucovska družina«. »Bruci« imajo v tednu svoje dni: dihalne vaje, teoretične vaje po pevski vadnici, naloge, pouk o petju — prava pevška šola, enoletna priprava za vstop v zbor. Kdor nima v sebi volje za resno delo, ne strpi dolgo, drugi se pa pridno in vztrajno vežbajo ter čakajo dneva, ki jih bo končno uvrstil med izšolane pevce.

Pevci se v začetku, ko si zbor določi nov delovni program, vadijo v dveh skupinah: prvi in drugi basi zase, prvi in drugi tenorji zase. Večer za večerom gori — novemu dnevu naproti — v balkonski dvorani na univerzi pozna luč. Glasovi se vadijo spočetka v bralnih vajah, spremlja jih klavir; prvo delo je posvečeno tehničnemu zmagovanju partije. Pevodvaja nikdar ne vadi ves večer istega dela; dve, tri kompozicije pridejo v odstavkih na vrsto. Važna mesta so sproti podčrtana; pogosto je treba razložiti pomen, vpeljati pevce s posrečenim tolmačenjem v jedro stvari, približati jim snov, da stopijo srca z njo v stike. Kompozicija začenja za pevce počasi oživljati, pevci jo doživljajo, postaja jim ljuba. Neka mesta se temu ali onemu posebno ukradejo v srce; tudi podnevi jih poje sam zase. Majhen, nov pisan svet se jim počasi odpira; ne dojmi se jih še povsem jasno, ne morejo ga še izreči v besedah, čutijo pa, da vstaja iz dna njihovih duš nova, zakleta lepota: svojo, v dnu srca spečo lepoto je skladatelj — kakor začarano Trnuljčico — že prebudil in odrešil v kompoziciji. Zdaj jo po njegovih zvokih prebujajo in odrešujejo pevci, ki bodo na koncertu z zvoki te pesmi potrkali na srca poslušalcev, da se bo v tisočerihih srcih na dnu temne globine zganilo nekaj blagega, človeškega, dobrega — lepega. Doživljena lepota si poišče zdaj duška v stisnjenih pesteh, zdaj v srebrni rosi, ki v očeh in na licih tolaži ter osvobojuje zakrknjenega, nesrečnega duha,

zdaj v mirnem občutevanju članstva v veliki zemeljski družini. To so hipi, ko se srca poslušalcev uglase in narahlo zadenejo ob misterij človeškega bivanja na zemlji in ob večnost, trenutki, ki prisotni rod kot sotrpine in prijatelje na neki svojski način — čeprav za marsikoga nezavedno — povežejo z rodovi, ki so že umrli in z onimi, ki bodo še prišli, dopolnili svoj tok ter prepustili, ko pride čas, torišče naslednikom, ki jih čaka ista usoda. Zdi se tačas, kot bi nad pevci in nad poslušalsko občino lebdele mogočne, nevidne peruti neznanega, veličastnega, usodnega. Osnovni ton je sredi vsega hrušča, navdušenja, solza, lepote, ki govori tisočerihi dušam končno le otožnost; misleči duh začuti, da je slednja lepota nadahnjena in zastrta z rahlo senco bridkosti. Pevci vedo, da je tak večer vreden vsega napora in požrtvovalnosti. Z veseljem ponavljajo deset in desetkrat isto frazo, se vedno znova skušajo čim bolj poglobiti v pesem. Dirigent ne odneha prej, dokler vsaka glasovna skupina do dna ne pozna svoje naloge. Potem pridejo skupne vaje. Zdaj kompozicije šele dobe pravo barvitost in živost. Izza klavirja prihajajo le rezka, neizprosna povelja pojasnila, besede in primere, ki po svoji neposrednosti in lapidarnosti morajo pričarati smisel nekega važnega mesta v vsej njegovi toplini, neposrednosti in prepričevalnosti. Vedno znova je treba popravljati. V predavalnici (zvečer je pevška soba) so zasedene vse klopi; pevci sede pri petju, da lažje delajo. Končno pride zadnji teden ali štirinajst dni pred koncertom. V sobi stoji leseni oder, isti, ki bo stal v dvorani. Gosto strnjen stoji na njem zbor: po tri, pa tudi po štiri ure se stiskajo pevci; noge jih komaj drže še pokonci. Toda dirigentova železna volja, še bolj pa lastna disciplina, gresta preko vseh pojavov malodušnosti, slabosti in vseh osebnih občutkov neugodnosti. Delo je resno in trdo, in le če je tako, more in mora voditi k resničnemu uspehu. Pri teh »končnih« vajah mora iti vse gladko; dirigent popravlja in izpopolnjuje le še posebno kočljiva mesta, saj pa s temi vajami tudi ne prične prej, dokler se ne prepriča, da zbor kompozicije tako po inter-

pretacijski kakor tudi po tehnični plati popolnoma obvlada.

Po tem sistematičnem, večmesečnem trudu ljudi, ki so bili pred vstopom v aktivni zbor uspešno prestali pevsko šolo, pride koncert. Koncert mora uspeti, ker je bilo delo tako skrbno.

Danes ima Akademski pevski zbor že nekaj let svoj lokal za vaje. Prejšnja leta ni imel niti svoje sobe, niti svojega klavirja. Grenak kruh je moral jesti, saj često — ali pa recimo rajši — redno ni našel razumevanja pri faktorjih, ki bi bili morali prvi pokazati svojo uvidevnost. Siromašen kakor

je bil — in je seveda še — je moral za izposojno sobo in klavirja celo bratskim glasbenim ustanovam plačevati, dokler ga končno univerzitetne oblasti, ki so bile prve za to poklicane, niso vzele v svoje okrilje. Pred kritiki, ki so jih nekajkrat hujskale sorodne ustanove — in pred podlim metanjem polen, ki naj bi izpodbila požrtvovalno kulturno delo, pa zbor ni nikdar klonil. Danes zbor pogumno koraka v lepšo in boljšo bodočnost. Zavest, da lahko gleda mirno v uspešno in plodovito preteklost, mu ni poziv k brezdelju in počitku, ampak v vzpodbudo za novo, smotreno in odločno delo. Janez Gregorin.

AKADEMSKI PEVSKI ZBOR OB DESETLETNICI

Priznati moram, da sem poznal Akademski pevski zbor do l. 1933, do Foersterjevega koncerta, komaj po imenu. V letih ustanovitve in prvih uspešnih koncertov sem imel zaradi študija zunaj domovine malo stikov z domačim glasbenim življenjem. V letih 1930 do 1932 je pa zbor preživljal notranjo krizo: ustanovitelj in prvi organizator zbora, France Marolt, se je umaknil; dirigenti so se menjavali, zbor ni prišel do rednega dela, dokler ga ni l. 1932 ponovno prevzel France Marolt, ga reorganiziral in v kratkem času naštudiral stilni koncert Antona Foersterja, kjer sem mogel prvič slišati APZ. Ta koncert spada med redka glasbena doživetja, ki jih čas ne zabriše. Končna sodba, še do danes neomajana, je bila: APZ smem staviti v isto vrsto z najboljšimi evropskimi moškimi zbori, ki sem jih mogel v teku let slišati. Ima pa bodisi po glasovni zvočnosti ali v muzikalnem podajanju nekaj svojevrstnega, česar pri drugih moških zbori ne dobimo. To sodbo je zbor kljub nekajkratnim majhnim odklonom v nadaljnjih letih le še utrdil.

APZ je nastal iz majhnih študentovskih razmer: l. 1926 je nameravalo prirediti akademsko pevsko društvo »Triglav« izlet po Srbiji. Naprosilo je g. Franceta Marolta, naj izvežba za to priliko majhen zbor kakih 30 pevcev. Mnogi od njih so bili pevsko in

glasbeno dosti izobraženi, tako da je dirigent naštudiral z njimi v kratkem času obširen program. Dirigent in pevci so prišli do spoznanja, da bi se dalo s pritegnitvijo izbranih pevcev, ki jih je med akademsko mladino bilo zadosti, ustvariti reprezentativen zbor, ki bi mogel napram drugim zborom dati svojemu delu tudi strokovno podlago. Jeseni l. 1926 je začel zbirati France Marolt akademike-pevce za bodoči pevski zbor. Po temeljiti preizkušnji je odbral od priglašencev iz akademskih društev Borba, Danica, Jadran, Triglav, Zarja, Neopredeljeni 83 začetnikov. Spočetka so morali premagati neštete ovire: ni bilo primernih prostorov za vaje, ni bilo materialnih sredstev, ki so bila nujno potrebna za uresničenje visokih ciljev, ni bilo tudi razumevanja pri univerzitetnih oblasteh, pri katerih bi zbor lahko dobil vsaj moralno oporo. Tačas je uživala zagrebška Mladost vso izdatno podporo svoje univerze, beograjski Obilić pa je bil že od l. 1884 uradni glasnik beograjske univerze s polno moralno in gmotno podporo svojega zavoda in oblasti. Niti ni imel ravnokar ustanovljeni zbor še imena pri občinstvu, na katero bi se pri morebitnem koncertu mogel z gotovostjo zanesiti. Kljub vsemu so akademiki študirali spored z mladeniško navdušenostjo in trmo, premagali so vse ovire in prvokrat nastopili

na svetosavski proslavi l. 1927. Zapeli so s tako dovršenostjo, da so na mah zbudili pozornost poslušalstva in univerzitetnih oblasti. Nove žrtve so morali doprinesiti za prvi uradni koncert, ki je bil 4. julija 1927 v Mariboru. Šolsko leto na univerzi je bilo zaključeno, pravice do akademskih stanovanj niso imeli več. Nekateri so dobili brezplačno stanovanje pri tovariših, ki so jih zalagali dva meseca s prostovoljno desetdinarsko dnevno hranarino. Mnogi pa so prenočevali po tivoljskih klopeh in hodili lačni na vajo. Pri generalki je mnogim zaradi lakote in pičlega spanja postalo slabo. Zbor se je navzlic težkim naporom izvrstno pripravil ter je svojo nalogo na mariborskem koncertu častno rešil ter se afirmiral kot prvi moški zbor v Sloveniji. Koncert jim je omogočila mariborska Glasbena Matica, ki jim je pripravila sijajen časten sprejem, županstvo, ki jim je naklonilo takojšnjo podporo 3000 Din in častno večerjo v Grajski kleti ter nemška D. D. Union, ki jim je odstopila brezplačno dvorano. Dva dni nato je zbor ponovil isti koncert v Ljubljani z enako velikim umetniškim uspehom. Zbor je po enoletni, asketsko trdi pripravi žel prve javne uspehe svojega dela.

L. 1928 je zbor pridobil več novih članov. Prehodno se je ustanovil tudi mešani akademski zbor, ki pa, maloštevilen, ni mogel priti do pravega dela; po dveh letih je prenehal. Isto leto je bilo za zbor važno, ker je nastopil pred mednarodnim poslušalstvom ob priliki, ko je bilo v Ljubljani zborovanje mednarodnega dijaškega združenja (CIE). Konec šolskega leta je pel na Bledu pred najvišjimi predstavniki države.

Na zbor so postali pozorni tudi skladatelji, ki so prav zanj ustvarili celo vrsto kvalitetnih umetnin. Ob desetletnici ljubljanske univerze je mogel zbor nastopiti z izključno modernim programom v Ljubljani, Mariboru in Celju. Že po treh letih žilavega dela je stal med prvimi moškimi zbori v državi: po prizadevnosti članstva, ki je sledilo vzorom svojega dirigenta.

Po triletnem delu je zamenjal dosedanjega dirigenta Marolta operni kapelnik g. Neffat, za njim je vodil zbor operni dirigent g. Štritof,

nato skladatelj Marij Kogoj. Pod kapelnikom Neffatom je pel zbor v Beogradu na tekmi jugoslovanskih akademskih zborov. Ob tej priliki je bil odlikovan z redom Jugosl. krone V. stopnje. Osebnost ga je pohvalil Nj. Vel. kralj Aleksander I., ki je izrazil željo, naj ponese zbor narodno pesem po vsej naši domovini.

L. 1932 je prevzel zbor ponovno France Marolt, ki je zbor reorganiziral, se nesebično lotil dela in v kratkem času naštudiral Foersterjev koncert. Na tem stilnem koncertu, ki se je vršil spomladi 1933, nam je APZ prvi pokazal Foersterjevo skladateljsko delo v okviru moškega zbora. S tem je dal nemalo pobude, da so se drugi činitelji ob letošnji Foersterjevi stoletnici zavedli svoje kulturne dolžnosti in prikazali celotno podobo Foersterjevo. Za isti koncert je napisal France Marolt globoko zajeto uvodno študijo, v kateri je prikazal Foersterja kot glasbenika v čisto novi luči.

Od l. 1933 pa do danes se je razvojna pot APZ stalno dvigala. L. 1934 je triumfiral zbor s prvim koncertom slovenske narodne pesmi (Korotan—Bela Krajina), ki je pomenil revolucijo v dosedanjem pojmovanju, prirejanju in izvajanju naše narodne pesmi. V razvoju slovenske vokalne glasbe je ta koncert važen mejnik in tehten donos k pravilnemu pojmovanju naše glasbene preteklosti. Koncertni program je bil nasičen kvalitetnih del, ki segajo po izvoru daleč v našo preteklost in oživljajo ter bogatijo sodobno življenje. V koncertnem sporedu je napisal France Marolt v zgoščeni obliki znanstveno-poljudno študijo o slovenski narodni pesmi s posebnim ozirom na koroško in belokrajinsko pesem. Besedilo pesmi pa je opremil z dragocenimi stilno kritičnimi pojasnili.

Istega leta je dobil zbor častno priznanje za svoje delo z najvišjega mesta, ko je prevzela trajno pokroviteljstvo nad zborom Nj. Vel. kraljica Marija.

L. 1935 pa je pokazal APZ našo narodno pesem, kakršno si je izoblikovalo slovensko ljudstvo na panonskih, gorenjskih, dolenskih in primorskih tleh naše domovine. Spored so sestavljali najbolj tipični, stilno kritično odtehtani napevi z omenjenih pokrajin. Konstruktivna črta sporeda se je dvigala od naj-

preprostejše oblike narodne pesmi do visoko stilnega lika ciklične forme na naroden motiv. V uvodniku za ta koncert se nahaja petero znanstveno pisanih člankov, ki so jih prispevali Boris Orel, Božo Vodušek, Rajko Ložar, Anton Skubic in France Marolt. Vsi članki pomenijo važen donos k izsledkom naše glasbene folklore.

L. 1937 je segel APZ še dalje nazaj v našo glasbeno preteklost. Podal nam je skrben prerez muzikalne tvornosti XVI. stoletja, predstavil nam je Jakoba Gallusa in pesmi, ki sta jih vnesla v našo protestantsko pesmarico Primož Trubar in Adam Bohorič.

Zgodovina APZ-a je glede na število koncertov pa tudi njih umetniško izvedbo kaj častna. V teku svojega desetletnega delovanja je zbor absolviral 30 velikih koncertov v Ljubljani, Mariboru, Celju, Beogradu, Sarajevu, na Bledu, in 2 mednarodna radio-prenosa, poleg večjega števila manjših, a kulturno pomembnih nastopov v Ljubljani in po našem podežlju. Žalibog mu skromne materialne razmere ne dopuščajo, da bi mogel tudi v tujini zapeti slavospev naši sicer majhni, a neutajljivo lepi slovenski zemlji.

V spoznanju, da novinci ne zmorejo vseh tehničnih in interpretacijskih težkoč samo z rednimi zbornskimi vajami, je zbor ustanovil specialno zbornsko šolo, kjer se je v sedmih enoletnih zbornskih tečajih v 10 letih obstoja zbora vežbalo 783 pevcev in 41 pevk; velika večina je sedaj raztresena po raznih krajih naše domovine, kjer se glasbeno bolj ali manj udeležujejo in tako zanašajo smisel za resno glasbeno dejstvo med najširše plasti naroda. Edina učna moč v zbornski šoli je bil France Marolt.

Vodilno načelo APZ-a pri njegovem delu je: glasba je smoterno resno delo, ki zahteva skrajnega napora pevcev in dirigenta; s tem se postavlja v nasprotje s čitalniško usmerjenimi zbori, ki so smatrali in smatrajo glasbo za oddih in zabavo. S svojim delom ustvarja postopoma nov korpus, ki bo kos sodobnemu glasbenemu stremljenju. Izpodbiti hoče trditve, da Slovenci sploh nimamo svojega lastnega glasbenega izraza, da smo pod vplivi tujih kultur tako vsrkali vase tuje vrvine, da smo v njih popolnoma izgubili svoj lastni

obraz. Izoblikovati hoče našo lastno glasbeno govorico, ki bi odgovarjala individualnim potrebam naroda. Zato posveča v prvi vrsti pažnjo slovenski narodni in umetni glasbi, nato slovanski glasbi sploh in glasbi, ki je v kakršnihkoli stikih z našo kulturno zgodovino. S svojim strokovnim delom je dal pobudo drugače usmerjenim zborom za stvarnejše in koristnejše prizadevanje. Seveda je kljub dobremu namenu najprej negativno vplival na večino naših renomiranih zborov, ker je v umetniškem oziru izpodnesel tla vsemu podpopprečnemu nestrokovnjaštvu, ki se je po vojni tako široko razbohotelo v našem glasbenem svetu. Njegovo sistematično, strokovno utemeljeno delo, nedosegljiva višina njegovih koncertov, docela novi vidiki, ki jih je vnesel v našo zbornsko glasbo, zlasti v dosedanje pojmovanje naše narodne pesmi: vse to je zbere, ki niso mogli seči tako visoko, za trenutek zmedlo. Začelo se je golo zunanje posnemanje dela APZ-a, lov za podobnimi programi. Kjer to hotenje ni bilo organično zraščeno s prejšnjim delom zborov, je kmalu nastal zastoj. Tako moremo deloma opravičeno govoriti o krizi našega zbornskega petja, ki je nastala nemalo zavoljo stremljenj APZ-a in ki traja deloma še danes. Zbori, ki imajo voljo do resnega dela, bodo krizo preboleli. Z visoko stoječega dela APZ-a bodo povzeli to, kar je v njihovih razmerah izvedljivo in bodo po svojih močeh pomagali širiti glasbeno kulturo najprej med svojimi člani in nato med narodom. Uspešno zbornsko delo je pa nemogoče brez načrtnega artističnega dela v zboru in brez stalnega pomlajevanja članstva, kar dosežemo najuspešneje z zbornskimi šolami. Zmotno pa bi bilo misliti, da je pri nas zaradi trenutnega zastoja konec vokalne glasbe, da je nepotrebna, da smo se je naveličali. Kakor med drugimi velikimi narodi (primerjaj visoko kvalitetne sodobne zbere Rusov, Čehov, Bolgarov, Nemcev in drugih), tako je določena tudi pri nas strogo vokalni glasbi eminentno kulturna vloga, ki je ni mogoče nadomestiti s še tako silnim poudarjanjem pomena instrumentalne glasbe.

V dosegu zastavljenega smotra prireja APZ stilne koncerte (slovenska moderna pesem, Foerster, slovenska narodna pesem, slo-

venska duhovna glasba XVI. stoletja. Za prihodnja leta so v načrtu: doba Preporoda, Novih akordov, tipičnih osebnosti novejši dobe, sodobne moderne, primerjalni koncerti s sorodnimi glasbenimi epohami slovanskih narodov itd.). APZ izdaja v lastni založbi periodične edicije vokalne glasbe, ki so nemalo pomembne za razvoj naše vokalne kulture. V tej zvezi omenjamo priredbe narodnih pesmi (Fr. Marolt: 15 slovenskih ljudskih pesmi in Matija Tomc: Belokrajinske). Te edicije kažejo pri Slovencih do sedaj še nepoznan stil in so eminentnega pomena v naši sodobni zborni literaturi. Za reklamacijo naše glasbe in za kontakt s tujino so odlične važnosti. Njih izsledki so važni za slovensko etnografijo kakor tudi za kulturno zgodovino Slovencev sploh. Muzikalno pomenijo občuten prelom s harmonizacijami starejše šole (Foerster, Hubad, Dev, Adamič). Edicije APZ-a pomenijo obenem velik korak naprej do ustvaritve naše lastne glasbene govorice v vokalni in posredno tudi v instrumentalni glasbi. APZ pa ima v rokopisu še celo vrsto kvalitetnih skladb kakor tudi zapisov narodnih pesmi, ki bi jih bilo mogoče izdati samo s pomočjo velikodušnih mecenov ali oblasti.

K svojim koncertnim sporedom izdaja APZ znanstveno utemeljene uvodne študije,

ki pevski spored poglobljajo, ga osvetlujejo, da postane tudi povprečnemu poslušalcu jasnejši in razumljivejši. Začetnik stilnih analiz je bil pok. dr. Stanko Vurnik, njegovo delo verno nadaljuje France Marolt, ki nam je zlasti v razpravi o slovenski narodni pesmi odkril povsem nove vidike.

Kratek zgodovinski in delovni oris desetletnega dela APZ-a nam priča o smotrenem delu našega najbolj pomembnega in najplodovitejšega akademskega združenja. Upravičeno je navezal z vso slovensko javnostjo tesne vezi. Njegovi vsakoletni koncerti niso samo koncerti v vrsti mnogih drugih, marveč markantni in imponantni glasbeno pomembni dogodki v naši kulturi. Ta delovni efekt je posledica dejavnosti dveh faktorjev: umetnostnemu delu predanega zvestega članstva in dirigenta, ki ima razsežno znanje, resno voljo in živo vero v lepo slovensko stvar.

Mejniki so postavljeni, pot je začrtana. APZ gre s svojim poslanstvom novemu razdobju naproti, odpira nam vrata v nov svet — in vendar že tako star, kakor je stara zemlja, h kateri smo zraščeni tesno in nerazdružljivo kakor korenina k hrastu.

Tomc Matija.

1. Oče naš

Primož Trubar, Pesmarica 1584: besedilo in napev str. 33.

Ozha nalfh kir v' Nebefsih sedifh,
Povfod kaj fe Itury, vidifh :/:
Iesus ta je nas s' tabo smyiril,
Nam vfem Nebefki raj dobil,
Inu je nas tudi vuzhil,
De bomo prou molili,
V' veri te profsili,
Ti li le fam, kir morefsh nam,
Pomagati, varovati,
Dufho Tellu kar imamo.
Natu my vli, reuni vbosi,
Molimo po tém Iesufi.

Nalfh Kruh ufagdajni daj nam danas,
Ti vfaj le fam lkèrbifh sa nas :/:
Daj nam kar my potrebujemo,
Dotle v' shivotu bodemo,
De nalfh vshiták dobodemo,
Nalfhim blishnim pres fhkode,
De nam shegnan bode,
Pred Dragino, slo Drushino,
Bolesanmi, pred Vojfkami,
Lubi Ozha obari nas,
Daj nam brumno Gófpofzhino,
Inu dobro Sofefzhino.

2. Ecce quomodo . . .

I. del: Po psalmu 57, 1: Responzorij pri jutrnica h vel. sobote.

II. del: Ps. 75, 3: verz in responzorij 3. nočna vel. sobote.

Prevedel Anton Soprè, koncertni spored APZ 1937, str. 13.

Ecce quomodo moritur iustus,
Et nemo percipit corde;
Viri iusti tolluntur,
Et nemo considerat;
A facie iniquitatis sublatus est iustus:
Et erit in pace memoria eius.

Pars I.

Glej, kako umira pravični,
pa se niko ne zmeni v srcu;
možje pravični odhajajo;
pa nihče ne premisli:
iz kroga krivic je vzet pravični,
in njegov spomin bo živel v miru.

I. del.

In pace factus est locus eius,
Et in Sion habitatio eius.
Et erit in pace memoria eius.

Pars II.

Vmiru mu je pripravljeno mesto,
na Sionu je bivališče njegovo:
in njegov spomin bo živel v miru.

II. del.

3. Spak

Besede: Anton Aškerc, iz zbirke: Jadranski biseri.

Žari na vzhodu jutra svit,
Tomaž pa ribe gre lovit.

Meglen nad morjem pajčolan.
In čoln se ziblje tja čez plan.

Vesla Tomaž, vesel vesla,
saj danes zopet rib prodal!

Pa vzame sak in ga spusti
v globino . . . Vzdigne — kaj ni nič?

Spusti ga drugič . . . Zopet nič?
»To mi nagaja sam hudič!«

Spusti v globino tretjič sak —
»Hoho, sedaj je pa težak!«

Kaj dvigne? ... Kozla črnega!
Ustraši se, obrne ga ...

Kako Tomažu se reži!
Kako žarijo mu oči!

Res! Kozel črn je in rogat,
kosmat ves grdogled, bradat! ...

Prekriža se Tomaž — in spak
sam skoči v morje. Bil je — vrag.

4. Kregata se baba in devojka

Besede: Cvetko Golar, iz zbirke: Pisano polje.

Kregata se baba in devojka
za Ivana, mladega pastirja.

Baba hrani troje veder vina,
a devojka vrtec samih rožic ...

Baba pravi: Moj je lepi Ivan!
A devojka: Moj je lepi Ivan!

K babi grem, da ji popijem vino,
a devojko ljubim, dokler diham!

5. Breza in hrast

Besede: Oton Župančič, iz zbirke: Ciciban.

Breza, breza tenkolaska,
kdo lase ti razčesava,
da stoje ti tak lepo?
Ali mati ali sestra,
ali vila iz goščav?

Hrast, hrast kodrogrivec,
kdo lase ti goste mrši,
da so kuštravi tako?
Ali mačeha hudobna,
ali sto sovražnikov?

Niti mati, niti sestra,
niti vila iz goščav,
tihí dežek opoldanji,
lahni veter iz daljav. —

Niti mačeha hudobna,
niti sto sovražnikov,
mršijo mi jih viharji
sred noči o polnoči.

6. Kam si šla ...

Besede: Cvetko Golar, iz zbirke: Poletno klasje, VI.

Kam si šla, mladost ti moja,
kakor solnce za goró?
Hladna je večerna zarja,
in neskončna noč za njo.

Jaz pa pojdem na plesišče,
dekle moje, le z menoj!
Polko godeci zaigrajo,
oj, to plesal bi s teboj

vse do jutra, vse do solnca
ljubil, rajal kot vihar
in ugasnil v divji strasti,
kot ugasne bliska žar.

7. Rekvijem

Besede: Fran Albrecht, iz zbirke: Mysteria dolorosa.

Visoko iz lin
zvoni žalovanje,
iz bronastih src
zvonov togovanje.
Brezčuten in krut
preko nas plove čas,

njega črna perut
udarja ob nas.
Zvonovi pojó, zvonovi pojó,
glasovi črni ob srca bijó:
>Kam naša gre pot,
razodeni, Gospod!<

8. Lámbérgar in Pegam

Gorenjska narodna, koncertni spored APZ 1955, str. 55.

Pégán písò cesárjo je:
>Al'maš junáka táčaga,
dà bə se šú skušát z ménò?<
>>Jést 'mám junáka táčaga,
dà bó se šú skušát s tébò:
Iz Kránskegà je Wambérgar.<<
Wambérgar póšto zej dóbí,
nej se na Dúnaj brž spəstí,
dà s Peganam se u boj spəstí.
Sédè na kónča brzegà,
k'je piu swáhkò rebúlacò
in zóbow je ušenícəcò.
Po Dúnejò tokó drčí,
dà wógən mo spod nóh frčí,
dà Pégan míslə, dà grmí.
Tokó Wambérgar góvarí:
>S tebò səm se pršú bojavát,
pršú səm gwávó tə jémát.<
Tokó mo Pégan gòvarí:
>>Men'se na smíłə drújegà
ko tója srájca štíkana,
kə bo s krvjó premóčena.<<
Tokó še Pégan góvarí:
>>Al' grévà na cesárskə hof,
al' pa na tá ta vélčə pwac?<<

Tokó je réku Wambérgar:
>Na hof se svine kólejo,
na pwac se babe krégajo,
tam fántje se na bíjejo.
Mədvá grévà u róunò półè,
dà údò vídlə usó lódjé
in usá gospóda dúnejskà.<
Sta šwá na róunò mə półè.
Ankát napróčə zdírjata,
àn drújmo prou nč na stórtà.
U drúgo próčə zdírjata,
kobúka z gwál sə zbíjeta,
ušésa sə vopráskata.
U trèče próč zadírjata:
Pégáno gwáva ódleti,
Wambérgar jo na méč wóví.
Tokó mo cesar góvarí:
>Kaj wóč' mə za pwačivo ti,
al' wóč' cəkine al' grádí?<
Tokó Wambérgar góvarí:
>>Na Kránskəm imam trí grádí,
dà b' mójə prosm wástne blí.<<
Tokó zej césar góvarí:
>Kar wóč' imét' nej se zgodí,
nej dógo še toj ród žəví.<

9. Marija in mlinar

Koroška narodna, koncertni spored APZ 1954, str. 8.

Marija se bzígne inoi mə gré raz laško stran na štájarsko,
Marija, Marija, Marija sédən žáuastə.
>Perpél me məlinar za buóžjə lon, za buóžjə lon bí svétə raj!<
>>Pelám te za sviétle tólare, za rúse zuáte rəmene.<<
Marija se bzígne inoi mə gré, mə gré u síune uodé.
Pred nó se uóda rəzklánaua, za nó se uóda sklípaua.

Marija sriéd uodê uovstají, mǎlinarja šíša žié hari.
 Marija, Marija, Marija sédǎn žáuasta!
 Pa upije mǎlinar: >>Pomáj! pomáj! Pomáj Marija, pomáj, pomáj!
 Marija, pridǎ taúžǎntbart, jés te perpélam usákǎbart!
 Marija, bí ne zašónaš me, zašónej déte u zíébele!<<
 Marija s kríbcǎn je máhniua, mǎlinarja šíša je uhásneua.
 Marija, Marija, Marija sédǎn žáuasta!

10. Voznica

Narodna iz panonskega okrožja, koncertni spored APZ 1955, str. 27.

Méne pa gláva bolí	Pri potóki Jórdani,
za moje lepo líce,	tam pri svétém Iváni.
vu vózo so me djáli,	Tóta bístra voda
nikdár me ž njé peljali.	bilǎ jegóva botra,
>Povéj da méni, Mínka,	moja désna róka
kam sí ti sínka skríla?<	pa jegóva grenka smért.
Pod vágo sem ga djála	O ti presládko vínce,
inó ga s péskom sípala.	dálò si se léhko píti,
>Povéj da méni, Mínka,	nesréčna moja gláva,
gé je tvoj sínko kárščen?<	dálà si se noríti.

11. Svátske pesmi

Belokrajinske, koncertni spored APZ 1954, str. 17.

- a) Tri cúrice zbór zbórule. dá bi kónja vólila.
 One so se spomínjale, Drúga je govóрила,
 kó bi kóga naj vólila. dá bi bráta vólila.
 Stój, Drino, vódo ládna stój! (Refren.) Trétja je govóрила,
 Stan, devójko, róde mój! da bi drágog vólila. (Refren.)
 Prva je govóрила,
- b) Ná vrtú mi, ná vrtú mi jávor zélení,
 pód njim mi je, pód njim mi je ládna sénčica.
 Pód njim mi je, pód njim mi je drági moj zǎspál,
 ná prstú mú, ná prstú mu zláti prsten mój.
 Oj slavíček, dróbní ptíček zémi mú ga ti,
 lé s tihóma, lé poláhu, dá se né zbúdí.
- c) Mjésečino, oj mjésečino, svú nedéljú dána!
 Mjésečino, oj zláto mójje, svú nedéljú dána!
 Gdjé si drágo, oj, gdjé si drágo, dá te k méni niéma?
 Gdjé si drágo, oj, zláto mójje, dá te k méni niéma?
- č) Jaz sem golobíčica, ti si mój golobček,
 kúšikaj me v góbček,
 kúšikaj me, binčikaj me, vsélej Bog pomózi!
 Iše eno málo, da se bo poználo,
 da se bo poználo.
 Ti boš méne, jáz bom tébe kúšikála v góbček.

12. Zeleni Jurij

Belokrajinske, koncertni spored APZ 1954, str. 12.

Próšel je próšel pisani vúzem,
dóšel je dóšel zéleni Júre
ná zelénem kónji pó zelénem póljí.
Dájte mú dájte, Júrja darovájte:
Dájte mú mléka, zélena mú obleka,
dájte mú špéha, da ga né bo kréha,
dájte mú krúha, dá ga né bi múha,
dájte mú jájec, dá ga né bi zájec,
dájte mú vína, dá ga né bo zíma!
Dájte mú pógače, dá mu nóge póskoče,
dájte mú sóli zá debéle vóli,

dájte mú hájde, dá se dóma nájde,
dájte mú méša, dá pójdè v nebésa!
Dájte mú másti, dá bo vréden části,
dájte mú réša, dá se né otréša,
dájte mú pléče, dá vam káj ne réče,
dájte mú krájcar, dá ga né bo šprájcar,
dájte mú škúdú, dá ne pójde k súdú,
dájte mú gróš, dá vam dójde jóš!
Haj! haj! haj! bó li skóro káj!
Jüh! jüh! Jühi!...

13. Visoki rej

Koroški ples iz Ziljske doline, koncertni spored APZ 1954, str. 10.

Zakáj bə jes kristján besiéu na biu,
k' sən 'nečə pər svétə mēšə biu,
tan sən bídu Jéžuša,
inò niegova mäter žauastna...

Bug nam dej tə duóbər čes,
də pərvə rej začèlə smo.
Tur je z Búgen Bug je ž nín,
san Jèzəš je Marijən sin.
Ste kej bídlə jazbəca
na uónə stránə hrábənčə,
tan je kuópu jaməca,
də bo po zímə notr šól,
sédən páru zuódieju,
k' sa stàra bába m̀auala,
sa jédən drúzha báralə,

kak' jo bója umáualə.
Sən jo bídu pər potóc,
k' je méua zuáta upúča u róc.
Sən pa búru čriez Prediél
le za déčua, 'kar za diel.
Jes pa pójdan ú Kanál,
k' je víno bóle ko bokál, jüh!
hrè 'no dól po Bístərcə...
doklér je káša u pískərčə...
Tekáj də smè zčéle,
še niéhat' né b' mə nélə.
Liépa je zahónška vès,
k' je puobču nòtrə lih zá 'n plès.
Pər Zilə róšce rástajo po zímə inò pálétə
tur uóče róšce tərhatè, mur jétə k Zilə pó nè.

14. Ribniška

Dolenjska narodna, koncertni spored APZ 1955, str. 36, 37, 38.

Vre, vre, vre! mí smo Ríbnčenjè!
Po svejt okúlə fúramo
in lónce tam ponújamo,
pa kúlkr moč drágú.

Vre, vre, vre! mí smo Ríbnčenjè!
Lončárji néjsmo žleht əldjè,
próu dóbru ímamo srečjè,
jezičke pa dougjè.

Vre, vre, vre! mí smo Ríbnčenjè!
Če kdú norčüje se iz nás
in uprašə: Stríc po čjém je bas? —
je hítru únkaj špas.

Sm Ríbnčen Urbán,
po céjlem svejt səm znán,
próu bríhtne səm glávjè
in žlíce 'mám nóvjè.

Jäst hválət se ne sméjm,
le tülku vam povéjm,
de take ruóbe naj
ne ljatə ne drgéj.

De bóm pa jast Urban
pr vás še bl poznán,
le-tu vam zdaj povéjm,
k'něj znánu vsəm əldjém:

Dájlam žlice usáke suóрте,
kár s'jəh ráнку zmislť muóрте,
ríbežne in škátlcə
pa tüdə kühauncə.

Jäst dájlam škafe in rěšjéta,
rájtə, brjéntə, uségə šjénta,
jäst muójstr səm od žlic,
čəbrú, kəblú, kəblic.

|: Poslúšájte pürgarjə,
rešetárjə in lončarjə! :|
Ura je desjét...
várte vən fántu in deklét.
Várte ógnja, várte lüč!
|: Búh vam daj svojo pomúč...
in svét Florjan... :|

15. Sree je žalostno

Kraška narodna, koncertni spored APZ 1929, str. 7.

Sree je žalostno, močno je ranjeno,
močno je ranjeno, moglo bo vmret'.

Bog pa je Stvarnik moj, vstvaril me je na svet',
Bog pa mi daj še to noč preživet'.

Angelček varih moj, varuj me še nocoj,
varuj me še nocoj, angelček moj!

16. Flosarska

Narodna iz panonskega okrožja, koncertni spored APZ 1935, str. 29.

Hit! Hit!

Hiti le trte vít, snèg se že z'lò talí,
vóda s planíne nám jáderno dól' svérši;
bómo zvezáli, úrno peljáli, brátec le híť!
Gléj! Gléj!

Vézovnik zdélan, gléj riv'c žè na víš molí,
flósarski stol se na fázah žè kóšati;
déske so sùhe ko zímске múhe,, lè trte dáj!
Čúj! Čúj!

Tí lè klopníce in strópníce próč ódstéj,
jáz bom dvanájšce in láte pòdrnil zdej,
tráme in lése tē kár pònése, lè kár osnúj!
Júr! Júr!

Zdáj le odríni, kàk ólje bo smúčalo,
dà le kjè sprédnik opíknil na klèč ne bó;
zàdnik zavíraj, dóbno upíraj, hùmplaj pò žnúr!
Dóst'! Dóst'!

Jédli in píli zádósti smo žè na flós,
Júrko na prvega, tí si mú nájbolj kós,
Józ náj bo zádi, sè šele vádi, mláda je kóst!
Zdáj! Zdáj!

Žégen šentjánžev, zdravica náj vsém vèljá,
svéti Míklávž náj na vódi pomóč nám dá;
úkali, péli bómo veséli, lè brž naprèj!

Najceneje kupite

nogavice, rokavice, damsko in moško triko perilo, srajce, kravate, žepne robce, dežnike, naramnice, kovčke, aktovke, ogledala, ščetke, turistijske potrebščine pri

JOS. PETELINC

LJUBLJANA

ob vodi, blizu Prešernovega spomenika

Nabavljajte si vse

v trgovini s papirjem, šolskimi, tehničnimi in pisarniškimi potrebščinami

IV. BONAČ

Poleg nizkih cen, velike izbire imajo g. akademiki znaten popust po dogovoru

Samoprodaja »Sotter-mikro« risal. orodja

Ustanov. 1876 **Mednarodni špedicijski biro v Ljubljani** Ustanov. 1876

Brz.nasl.: Ranzinger **R. RANZINGER** Telefon 20 60, 51-60

Lastni konc. carinsko-posredniški biro. — Skladišča z direktno zvezo s progo drž. železnic. Zastopstva v vseh tu- in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih

Jos. Goldstein, optik

Ljubljana, Pod Trančo 1

ima stalno v zalogi najnovejše modele očal, tlakomere, triedre i.t.d.

ZNIŽANE CENE imajo

g. akademiki v moderno urejenem frizerskem salonu

STANE RAKAR

Ljubljana, Prešernova u. 7
Poleg glavne pošte (VEŽNI VHOD)

»INDUS«

DRUŽBA Z O. Z.

TOVARNA USNJA, JERMEN IN USNJATIH IZDELKOV

IZDELUJE VSEH VRST USNJENE IZDELKE KOT: ŠOLSKE MAPE, AKTOVKE, DENARNICE, LISTNICE, GAMAŠE ITD.

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 68

Telefon interurb. 25-28 // Telegr.: »INDUS« Ljubljana
Račun Poštne hranilnice št. 15.073

VELETRGOVINA S PAPIRJEM
M. TIČAR, LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 1
Sv. Petra cesta 26

Se priporoča za nakup vseh šolskih, risalnih
in tehničnih potrebščin po najnižjih cenah
Največja zaloga zlatih polnilnih peres

Pletenine F. & M. Rozman
Židovska 7 — LJUBLJANA — Gosposka 4
priporoča
bogato izbiro najmodernejših pletenin

Bregar & Co. Agenturna in komisijska
trgovina na debelo
Ljubljana, Miklošičeva cesta 19
(Palača Vzemne zavarovalnice)
Brzjavni: Žitopromet — Ček. rač. 15.881 — Tel. int. 36-75
Dobavlja vagonске količine moka, žita, koruze i. t. d.
po najnižjih cenah

Dr. A. KANSKY
Kemična tvornica
Kemija — fizika — medicina — higijena

LJUBLJANA
KREKOV TRG 7
Brzjavni naslov: »Eterkansky« Ljubljana
Telefon 20-88

A. GOREC DRUŽBA Z O. Z.
POLEG NEBOTIČNIKA

Najugodnejši nakup kvalitetnih koles, avto-
materiala ter zimsko-športnih potrebščin

Franc Slamič — Ljubljana
velemesarija
Centrala: Gosposvetska cesta 6
Podružnici: Prešernova 5, Napoleonov trg

Strojno podjetje
R. Willmann, Ljubljana
Slomškova ul. 3 Telefon št. 20-55

Beneški jarmeniki, cirkularke, nihalne žage
najnovejše konstrukcije, brusilni stroji
Rebraste cevi iz kovanega železa
Elektro-tovarna in jamska dvigala, vitli in
dvigalne ter transportne naprave

Priporoča se
za vsa graverska dela, etikete, štampljke
ANTON ČERNE, graveur
LJUBLJANA

ne lažemo!

JUGO-LUTZ
d. z. o. z.
LJUBLJANA VII
Telefon 32-52

*Po delu na razvedrilo
v Kino Matica*
Telefon 21-24

HOTEL METROPOL
Ljubljana

Priporoča se manufaktura
Janko Česnik, Ljubljana
Lingarjeva ulica

NAUMANN **Erika**

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče št. 10

Telefon št. 22-68

Knjigoveznica
galanterijska delavnica — okviri za slike

Matko Pogačnik

Ljubljana, Kongresni trg 12

Ivan Zakotnik

Ljubljana, Kobaridska ulica 45.

Mestni tesarski mojster. Parna žaga, tovarna
furnirjev. Ustanovljeno leta 1880.

B. PAUER družba z o. z.

tovarna keksov, biskvitov, vafeljnov itd.
Ljubljana

NOVA ZALOŽBA r. z. z. o. z.
LJUBLJANA

Knjigarna, trgovina z vsemi pi-
sarniškimi potrebščinami, izbor
lepih božičnih daril tudi v umet-
niški keramiki in kristalu. Oglejte
si našo trgovino!

*

Kavarna „Prešeren“

Karol Polajnar

Ljubljana

SIEGEL & DRUG

LJUBLJANA

Pletenine in bombažni izdelki.
Lastne mehanične tkalnice.

Svitavi ČSR, Wien.

Ljubljana, Celovška c. št. 108

A. & E. Skaberne

veletrgovina sukna

Ljubljana

**SREČKO
LAPAINÉ**

TRGOVINA KRZNA

*

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 4/II

<p>„Beko“-elektropodjetje Tyrševa 18 — palača Kmetске posojilnice Ljubljana</p>	<p>Fino blago za površnike, kamgarn in športno blago za obleke v najnovejših vzorcih in po najsolidnejših cenah nudi manufakturna trgovina</p>
<p>Priporoča se restavracija „Glavni kolodvor“ Ljubljana</p>	<p>A. ŽLENDER Ljubljana, Mestni trg 22</p>
<p>Pohištvo I. I. NAGLAS Novi trg 6 — Ljubljana</p>	<p>Kamnoseško in kiparsko podjetje Franjo Kunovar Pokopališče Sv. Križ — telef. 27-87 Ljubljana</p>
<p>Slaščičarna in restavracija KOŠAK se priporoča Ljubljana — Prešernova</p>	<p>SLOVENIA TRANSPORT železniško-carinsko, špedicijsko in transportno podjetje Ljubljana, Miklošičeva cesta, Jugoslavija Brzovjavni naslov: Sloveniatransport, telefon 27-18, 57-18, car. pisarna 57-19, stanovanje 24-19, poštni predal 259, čekovni račun: Ljubljana št. 14650. Ekspoziture: Jesenice, Rakek, Maribor, Sušak. — Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih v tu- in inozemstvu.</p>
<p>CENTRALNE KURJAVE VODOVOD</p>	<p>KRAŠNJA MIRKO Frančiškanska ulica 7 Vse kožuhovinaste izdelke Vam nudi krznarstvo »KRAŠNJA«. — Kvalitetno blago, nizke cene.</p>
<p>* Ing. Bole-Likar LJUBLJANA, TAVČARJEVA 6/II</p>	
<p>Tovarna kranjskega lanenega olja in firneža Hrovat & Komp. Ljubljana</p>	<p>MEDIČARNA KRANJEC LJUBLJANA, SV. PETRA C. 51</p>

Continental

IVAN LEGAT specialist za pisarniške stroje
MARIBOR, Vetrinjska 30 – LJUBLJANA, Prešernova 44.

